

Levéltári mikrofilmezés

Magyar Nemzeti Levéltár

Czikkely Tibor

Reprográfia

Másolatkészítési eljárások:

- fényképezés - egyedi, analóg v. digitális
- digitalizálás - tömeges
- mikrofilmezés - tömeges

A másolatkészítés céljai:

- állományvédelem - az eredeti iratot kivonjuk a kutatóforgalomból
- gyűjteménybővülés - az eredeti iratot máshol őrzik
- szolgáltatás - megrendelések teljesítése

Mikrofilmezés

analóg másolatkészítési eljárás
(fekete-fehér fényképészet)

A film felépítése:

- emulziós réteg - zselatinba ágyazott ezüst szemcsék formájában tartalmazza az információt
- hordozó réteg - triacetát-cellulózból vagy poliészterből készült hajlékony filmszalag

Fényre érzékeny anyag, expozíció és előhívás közben sötétben kell kezelni.

1 tekercs negatív film 40 m hosszú

16 és 35 mm széles formátum

Mikrofilmezés

A mikrofilmnek tükröznie kell az eredeti levéltári iratok struktúráját.

A mikrofilmezés lépései:

- iratelőkészítés - rendezés, számozás, fémkapcsok kiszedése, szükség esetén restaurálás
- felvételezés - mikrofilm-felvételező gépen
- előhívás - vegyszeres filmkidolgozás → negatív film
- filmellenőrzés
- a negatív mikrofilm állományba vétele
- másolás - pozitív filmszalagra
- előhívás - vegyszeres filmkidolgozás → pozitív film

Állományvédelem felvételezés közben

- tiszta környezet (gép, asztalfelület, kéz)
- csak a munkában levő iratok legyenek a gépnél
- fényvédelem - az iratokat csak a munka idejére szabad kicsomagolni
- iratot nem szabad a felvételező-gép tárgyasztalán hagyni

Negatív mikrofilm

fordított tonalitású

Optimális vegyszeres kidolgozást követően és megfelelő őrzési körülmények közé helyezve hosszú időre archiválható.

→ Archív gyűjtemény - nem kutatási célokat szolgál

Őrzési körülmények:

megfelelő csomagolás - savmentes papírból vagy
stabil műanyagból készült doboz

klimatizált raktár - hőmérséklet: $18 \pm 2 \text{ } ^\circ\text{C}$

páratartalom: $35 \pm 5 \%$

Pozitív mikrofilm

Használati (kutatói) példány,
a pozitív mikrofilm gyűjtemény nem archiválási
célokat szolgál.

Olvasása mikrofilm-olvasó gépen történik.

Alternatívája a digitális másolat.

A mikrofilm és a digitális másolat összehasonlítása:

- előnyök
- hátrányok

Ajánlott irodalom:

Czikkelyné Nagy Erika: Levéltári reprográfia

módszertani kézikönyv

MNL 2014.